

JANDARMA PERSONELİNİN EĞİTİMİNDE AKADEMİK GÜDÜLENME DÜZEYLERİ VE EĞİTİME YATKINLIKLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

A CASE STUDY ON THE LEVEL OF ACADEMIC MOTIVATION AND EDUCATIONAL TENDENCIES IN THE EDUCATION OF GENDARMERIE PERSONNEL

Haydar PEKDOĞAN¹

* Dr., Jandarma Genel Komutanlığı, captainman79@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9071-0943>

ÖZ

İç güvenlik hizmetlerinde önemli görevi olan jandarma personelinin eğitimi gerek kamu kaynaklarının verimli kullanımında, gerekse daha modern bir iç güvenlik yapısının kazanılmasında büyük önem taşımaktadır. Bunun için eğitim verilen personelin eğitime karşı yatkınlıkları ve akademik anlamda güdülenme düzeyleri ön plana çıkmaktadır. Yapılan bu araştırmada, jandarma personelinin akademik güdülenme düzeyleri ve eğitime yatkınlıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada bu çerçevede, 2018 yılının Ocak-Mayıs ayları arasında Tunceli Jandarma Komutanlığı bünyesinde görevli n=397 jandarma personeli üzerinde anket uygulaması yapılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre akademik güdülenme düzeyi demografik özelliklere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Öte yandan eğitime eğilim eğitim durumu ve rütbeye göre istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Korelasyon analizi sonuçlarından da görüleceği gibi, akademik güdülenme düzeyleri ile eğitime eğilim arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$).

Anahtar Kelimeler: Akademik güdülenme, eğitime yatkınlık, jandarma.

Jel Kodları: I20, I21, I26

ABSTRACT

The training of gendarmerie personnel, which is an important task in internal security services, is of great importance for the efficient use of public resources and for the acquisition of a more modern internal security structure. Personnel trained for this are predisposed to educational attitudes and academic motivations. In this research, it is aimed to investigate the relationship between gendarmerie staff's academic motivation levels and educational attitudes. Survey was conducted on n = 397 gendarmerie personnel in charge of Tunceli Gendarmerie Command between January and May 2018 in this framework. According to the findings of the research, the level of academic motivation did not show a statistically significant difference according to the demographic characteristics ($p> 0.05$). On the other hand, the educational attainment differs statistically by educational status and rank ($p <0.05$). As can be seen from the correlation analysis results, there was no statistically significant relationship between academic motivation levels and educational attitudes ($p> 0.05$).

Keywords: Academic motivation, educational tendency, gendarmerie.

Jel Codes: I20, I21, I26

1. GİRİŞ

Güvenlik insanların en temel gereksinimlerinin başında gelmekte olup, aynı zamanda da anayasal bir hak olarak karşımıza çıkmaktadır (Tavas ve Öztürk, 2016: 1532-1542). Bundan ötürü güvenlik hizmetleri geçmişten günümüze kamusal hizmetler statüsünde değerlendirilmektedir. Güvenlik hizmetlerinin üretilmesi ve sunulmasında kamusal kaynaklardan yararlanılmakta, çıktıları da kamusal olarak değerlendirilmektedir (Mil, 2014: 41-43; Derdiman, 2013: 37-39). Tüm kamusal hizmetlerde ve kamusal kaynakları kullanan kurumlarda olduğu gibi güvenlik hizmetlerinde de, kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanımı büyük önem arz etmektedir (Özgür ve Erciyes, 2017: 79-81; Aydın ve Özel, 2016: 46-48; Akyüz, 2015: 66-68; Yılmaz, 2012: 17-21).

Kamusal hizmetlerin başında ise bilgi toplumu sürecinde giderek değeri artan insan kaynakları gelmektedir. Nitelikli işgücünün kamusal ve özel hizmetlerde önemi günümüzde pek çok çalışma ile ortaya koyulmuş olup, işgücünün kalitesini arttırmaya yönelik yapılan çalışmalar aynı zamanda, kamusal kaynakların etkili ve verimli kullanımına da yardım etmektedir (Buyruk, 2018: 601-603; Şen, 2016: 68-69). İşgücü kalitesinin artması ise eğitim yoluyla olup gerek personelin ilk eğitiminde, gerekse istihdam sonrası verilecek olan hizmet içi eğitimlerde verimliliğin artması gerekir. Bunun sağlanmasında ise akademik güdülenme ve eğitime yatkınlık kavramları ön plana çıkmaktadır.

Akademik güdülenme kavramı adından da anlaşılacağı gibi, bir alanda ya da herhangi bir konuda, bilimsel bir disiplin çerçevesinde konuya yaklaşabilme yeteneğini ifade etmektedir. Buradaki akademik sözcüğü yükseköğretim ya da lisans eğitimini değil, herhangi bir kurumsal yapıya sahip eğitimi ifade etmektedir. Örneğin ilköğretim ya da lise dönemindeki başarı için de literatürde akademik başarı terimi kullanılmaktadır. Akademik güdülenme ise bu başarıyı elde edebilme adına bireylerin ne şekilde ve ne

düzeyde yönlendiğinin bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Eğitime yatkınlık ise bir diğer eğitim verimini etkileyen kavramdır. Burada da temel olarak kavramla bir bireyin eğitime ne derece açık olduğu ve o bireyin eğitim sürecinden ne gibi çıktılarının alındığının derecesi söz konusudur. Aslında teorik olarak her birey eğitime yatkındır ve öğrenme güduları üzerine düşünce yapısı şekillenmektedir. Ancak bu noktada eğitime yatkınlığın ayrı bir terim gibi ele alınması, bireyler arasında eğitimi alabilme derecelerini kıyaslama ve bunları değerlendirerek yönetsel bir araç gibi değerlendirme düşüncesinden ileri gelmektedir.

Eğitime yatkınlık ve akademik anlamda güdülenme düzeyleri birbiri ile yakından ilişkili olması gereken, ancak alanda yeterli çalışmaya yer verilmemiş olan bir konudur. Özellikle kamu kurumları ve güvenlik hizmetlerinde bu konuda yeterli çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle araştırmada, jandarma personelinin akademik güdülenme düzeyleri ve eğitime yatkınlıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Eğitim ile ilgili çalışmaların bir bölümü yöntem ve materyaller üzerine odaklanırken, bir kısmı ise eğitimi alan bireylerin kişisel özellikleri üzerine odaklanmaktadır. Diğer bir ifadeyle eğitim ile ilgili çalışmaları, ilgi alanlarına göre eğitimi veren taraf ya da daha genel ifadeyle bilginin olduğu taraf ve eğitimi alan taraf olmak üzere iki başlık altında incelenebilir.

Eğitimin verildiği ve bilginin olduğu taraf ile ilgili çalışmalarda, yöntem ve tekniklerden, bilginin içeriği ve müfredata ilişkin bazı temel bilgilere kadar bir dizi değişkenin ölçülmesi ve kontrolü, kişisel özelliklere göre daha kolaydır. Öte yandan geçmişten günümüze eğitim alanında

yapılan çalışmalarda ortaya çıkan önemli sonuçlardan birisi, eēitim sürecinde bireysel özelliklerin ciddi bir etki alanına sahip olduēu yönündedir.

Akademik güdülenmeyi bir anlamda, bireyin bilgi alma sürecine olan motivasyon derecesinin göstergesi gibi ifade etmek mümkündür. Akademik güdülenme sayesinde bireyler, eēitim ya da daha genel ifadeyle bir düzenli bilgiler topluluēunu almaya daha fazla gönüllü ve hazır olmaktadır. Bu noktadan hareketle, akademik güdülenme ile eēitime yakınlık arasında önemli bir ilişki olduēu düşünülebilir. Devam eden bölümde, araştırmada nümerik olarak ortaya koyulması amaçlanan bu ilişkinin daha iyi anlaşılması için, bazı temel kavramsal bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Akademik Güdülenme

Güdülenme kavramı bireylerin belli bir olgu ya da hedef için bir araya gelme gücünün ya da yönlendirilme derecelerinin göstergesidir. Bu yapısıyla güdülenme, eēitim ve ēretim faaliyetlerinde temel bir öge olarak görülmektedir (Aktaş, 2017: 1378). Güdülenme sayesinde bireyler belli bir amaç çerçevesinde birleşebilmekte, motive olabilmektedir (Ergül, 2006: 125). Akademik güdülenmeyi en genel tanımıyla, akademik olarak verilen bir eēitimi, bireylerin alma eēilimlerinin derecesi olarak nitelendirmek mümkündür. Güdülenme kavramı psikolojik ve fiziksel olabileceēi gibi, içsel ve dışsal güdülenme olarak da incelenebilir (Demir ve Arı, 2013: 266).

Psikolojik güdülenmede, bireylerin herhangi bir konu ya da amaç çerçevesinde güdülenmesi, psikolojik bir etkiye dayalıdır. Bireyler herhangi bir konuda, yaşadıkları çevrenin sosyal özellikleri, norm ve kültürel deēerleri ile aile içerisindeki yaşadıkları süreçlerle yakından ilişkili olarak, herhangi bir kavram ya da bir olgu çevresinde daha kolay ve daha kısa sürede motive olabilmektedir. Fiziksel güdülenmede ise bireylerin ya da birey gruplarının bir amaç ya da olgu çerçevesinde güdülenmesi için, fiziksel bir

güdüleme etkeninin olması gerekir. Bu türlü gdlenmelerin, psikolojik gdlenmelere göre daha kolay ynetilebildiēini ifade etmek mümkündür. rneēin bir örgüt içerisindeki yetki devri, iç tatmini, ödüllendirme gibi çeşitli motivasyon kaynaēı olabilecek yönetim araçları, aynı zamanda bireylerin güdülenmelerini de saēlayan etkenlerdir. Psikolojik güdülenme de ise bireysel özelliklerin daha fazla farklılık göstermesinden ötürü, güdülenmenin yönetilmesi daha güçtür. Bu noktada, güdülenmenin i ve dış etkenli olup olmadıēı konusu ön plana çıkmaktadır.

İ güdülenme, bireylerin dışarıdan herhangi bir etki ya da g uygulanmadan yaptıkları güdülenmeyi ifade ederken, dış güdülenmede ise dışarıdan bir müdahalenin söz konusu olduēunu ifade etmek mümkündür. İ güdülenme tıpkı psikolojik güdülenme gibi, bireylerin kişisel özelliklerine baēlı olarak gelişen, kişisel özellikleri etkileyen normlar, kültürel deēerler, sosyal kalıplar, deēer yargıları, sosyal yapı içerisindeki ilişkiler, aile yapısından toplum yapısına, tüm deēiřkenleri içeren birçok yönlü yapıya sahiptir. Dış güdülenme ise fiziksel güdülenme gibi, i ve dış etkiler kullanılarak yapılan güdülenme türünü ifade etmektedir. řu halde, fiziksel güdülenme ve dış güdülenmenin daha kolay yönetilebilen kavramlar olduēunu ve bu nedenle yönetsel zelliēe sahip olduklarını ifade etmek mümkündür.

Akademik güdülenme ise bireylerin akademik olarak verilmesi istenen bir bilgi müfredatı ya da ieriēini almadaki yakınlık derecesi olarak nitelendirilebilir. Bu noktada, akademik kavramının açıklanması gerekir. Akademik bilgi kavramı, belli bir düzen ve müfredat çerçevesinde bir araya gelmiş olan, formel bilgi türünü ifade etmektedir. Akademik eēitim denildiēi zaman genellikle akla ilk olarak üniversitelerde verilen eēitimler gelmektedir. Çünkü lkemizde niversiteler akademi olarak nitelendirilmektedir. Oysa akademik bilgi, okul bilgisi ya da şekillenmiş, formel bir yapıya kavuşmuş

bilgiyi ifade etmektedir. Bu nedenle özellikle son yıllarda yapılan çalışmalarda akademik bilgi, akademik başarı ya da akademik güdülenme gibi kavramlar, eğitim ve öğretimin her kademesi için kullanılan temel kavramlar olarak literatürde yerini almaktadır. Kısaca özetlemek gerekirse akademik güdülenme, formel olarak şekillendirilmiş olan bir eğitim paketi ya da içeriğinin, bireyler tarafından almada gösterdikleri başarı ve motivasyonun derecesi olarak tanımlanabilir.

Bir diğer yaklaşıma göre akademik güdülenme, akademik çalışmalar için gerekli olan enerjiyi üretebilme yeteneğidir (Bozanoğlu, 2004: 84). Yapılan araştırmalar, akademik güdülenme düzeyi yüksek olan bireylerin, akademik çalışmaları yapabileceği düzeylerinin daha yüksek olduğunu, güdülenme ile akademik başarı arasında pozitif yönlü bir ilişkinin olduğunu ortaya koymuştur (Nartgün ve Çakır, 2014: 381). Aradaki bu ilişki, akademik güdülenme sayesinde bireylerin daha yüksek akademik başarıya sahip olabileceğini göstermektedir. Buradan hareketle, akademik güdülenmeyi aynı zamanda bireylerin bir akademik bilgi ya da formel bilgi yapısını almada gösterdikleri başarının derecesi olarak da nitelendirmek mümkündür.

Akademik güdülenme düzeyinin yüksek olması başarıyı getirirken, düşük akademik güdülenme ise akademik erteleme, uyumsuz davranışlar, motivasyon kaybı gibi olumsuz sonuçları beraberinde getirmektedir (Seçer, 2015: 425). Yine akademik güdülenme sayesinde bireyler, problem çözme becerilerini de geliştirebilmektedir (Bedel ve Hamarta, 2014: 676). Problem çözme becerileri, akademik eğitim ve akademik başarının bir göstergesi ve çıktısı olarak görülmektedir. Tüm eğitim ve öğretim faaliyetlerinde bireylerin aslında, verilen bilgileri etkili ve verimli bir biçimde kullanarak, karşılaştıkları günlük yaşam içerisindeki spesifik ya da genel sorunları çözebilme becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Eğitim ve öğretim düzeyi

yüksek olan, dolayısıyla bilgiye daha fazla sahip ve hakim olan, onu daha etkili bir biçimde kullanan bireyler, problem çözme becerileri konusunda da daha fazla yetenek sahibi olacaktır. Bu nedenle problem çözme yeteneği yüksek olan bireylerin aynı zamanda, yüksek akademik başarıya sahip olduklarını, bunun da akademik güdülenme düzeyinin yüksek olmasıyla mümkün olduğunu ifade etmek mümkündür.

Kısaca özetlemek gerekirse akademik güdülenme düzeyi, bireylerin belli bir konu çerçevesinde özel olarak hazırlanmış olan, profesyonel kadrolarca içeriği ve yöntemleri tayin edilen akademik bilgiyi alabilmede göstermiş oldukları motivasyonun bir göstergesi ve derecesidir. Akademik güdülenme ile akademik eğitimin çıktılarının birbirine benzer olması ve temel eğitim ile öğretim faaliyetlerinin amaç ve hedefleri ile benzerlik göstermesi, eğitim çalışmalarında akademik güdülenmenin psikolojik güdülenme, fiziksel güdülenme ve iç-dış güdülenme kavramlarını da içeren bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna ilave olarak akademik güdülenmenin, bireylerin eğitime yatkınlığı ile de arasında ilişkinin olması gerekir. Zira akademik güdülenme bireysel ya da kişisel özelliklerin, psikolojik ve içsel güdülenme ile yakından ilişkili olduğu bir kavramdır. Eğitime yatkınlık kavramında da, bireylerin sahip oldukları kişisel özellikler ön plana çıkmakta olup, önem arz etmektedir.

2.2. Eğitime Yatkınlık

Eğitime yatkınlık kavramı bireylerin aldıkları eğitimden faydalanma düzeylerinin bir göstergesi olup, pek çok değişken ile ilişkilidir. Bunların başında ise motivasyon ve güdülenme kavramları gelmektedir (Seçer, 2015: 425). Bir bireyin eğitime ne derece yatkın olduğunu gösteren pek çok kişisel değişken vardır. Literatürde cinsiyet, yaş, eğitim durumu, aile tipi, yetişmiş olunan coğrafya, ekonomik durum gibi birçok kişisel özelliğin, eğitime olan yatkınlık ile ilişkisini ortaya koyan çalışma mevcuttur. Bu çalışmaların ortak noktası, eğitimde kalite ve verimliliğin artması için,

kişisel özelliklerin etkisinin ne olduğunun ortaya koyulması ve buna uygun olarak eğitim içeriğinin şekillendirilmesidir. Örneğin erkeklerin kadınlara göre daha yatkın oldukları bir eğitim programında, elde edilen bu bulgu, kadınlara daha fazla kaynak ve zaman ayrılmasının gerekli olduğunu ortaya koymaktadır. Eğitim ve öğretim çalışmalarına harcanan kaynağın kamusal nitelikte olması ve eğitimin çıktılarının da yine kamusal bir yapıya sahip olması nedeniyle, eğitimde kalite arttırmaya yönelik çalışmalar özellikle son yıllarda önemli ölçüde artış göstermiştir. Tüm bu çalışmalarda ortaya çıkan önemli bulguların başında ise kişisel özelliklerin büyük ölçüde eğitim ile ilgili çıktıları etkilediği yönündedir. Buradan hareketle, eğitime yatkınlığın da her birey için aynı olmayan ve değişkenlik gösteren bir olgu anlamına geldiğini ifade etmek mümkündür.

Eğitime yatkınlık ya da daha genel ifadeyle herhangi bir konuya yatkınlık, aynı zamanda o konuya ilişkin birey tutumları ile ilişkilidir. Bireylerin o konuya karşı gösterdikleri pozitif tutum başarıyı, negatif tutum ise başarısızlık ya da düşük başarıyı ifade etmektedir. Eğitime yatkınlık bazı çalışmalarda, derse karşı tutum olarak ele alınmıştır (Keskin vd, 2016: 94-95). Bu tutumun eğitime karşı pozitif yönlü olması, bireylerin eğitimde daha başarılı olmalarını ve daha yüksek verimin elde edilmesini beraberinde getirmektedir. Eğitimin kamusal kaynaklı finansmanı ve kamusal çıktıları bir arada değerlendirdiğimizde, bu tutumun olumlu ve pozitif olması, aynı zamanda kamu yönetiminde yüksek başarının sağlanması anlamına gelecektir. Bu nedenle, eğitime yatkınlığın aynı zamanda kamu yönetiminin bir konusu olduğunu ifade etmek mümkündür.

Yukarıda da ifade edildiği gibi, eğitime yatkınlık üzerine yapılan çalışmalarda ortak olarak derse karşı pozitif tutum eğitime yatkınlık kavramına işaret etmektedir. Bunun yanında bu tutumu ya da yatkınlığı etkileyen başta öğretmen olmak üzere, pek çok faktör vardır (Uygun, 2016: 314-315). Bu faktörleri genel olarak içsel ve dışsal

faktörler şeklinde incelemek mümkündür. İçsel faktörler bireylerin psikolojik ve fiziksel yapılarıyla ilgili kavramları içerirken, dışsal faktörler ise bireyin yaşadığı çevre ile ilgili olan faktörlerdir.

Gerek toplumumuzda, gerekse birçok farklı toplumda, eğitimde başarı durumu yetenek ya da yatkınlık kavramları ile ifade edilmektedir. Bazı durumlarda, yüksek başarının doğuştan gelen bir özellik olduğuna da inanılmaktadır. Gerçekten de, üstün başarılı bireylerde, yetenek söz konusu olsa da, akademik bilgi konusunda yeteneğin varlığı pozitif etki ederken, yokluğunun aynı derecede negatif etki etmesi beklenemez. Zira akademik eğitim içerik ve müfredatları, tüm kamu tarafından alınacak olan bilgi içeriklerini ifade etmektedir. Bundan ötürü, sadece üstün yetenekli bireylerin değil, toplumda eğitilmesi gerekli olan ya da eğitiminin pozitif katkı sağlayacağı tüm bireyleri içerisine alan bir akademik bilgi içeriğinden söz edilebilmektedir.

Eğitime yatkınlık sadece resmi ve özel eğitim kurumlarında verilen formel eğitimi değil, aynı zamanda kamu kurumlarında verilen hizmet içi eğitimleri de içeren bir kavramdır. Her geçen gün artan teknoloji imkan ve olanakları, geçmişteki klasik ve durağan kamu yönetiminin yerini, yeni kamu yönetimine ve daha dinamik bir yapıya bırakmıştır. Bu yaklaşım sayesinde kamu kurumlarında, değişen ve gelişen teknoloji olanaklarına daha iyi sahip olan, bu imkanları daha etkili bir biçimde değerlendiren yapıya sahip olan kurumlar, daha yüksek başarı ve performans göstermektedir. kamu kurumlarında yüksek performans aynı zamanda yüksek verimlilikte kamu kaynaklarının kullanımı anlamına geldiğinden, gerek teorik olarak, gerekse uygulamada, kamu kurumlarında hizmet içi eğitimler günümüzün zorunlu ve olmazsa olmaz bir parçası haline gelmiştir.

Kamu kurumlarında da, verilen hizmet içi eğitimler aslında akademik bilgi çerçevesinde ele alınmakta ve eğitime yatkınlık bu kurumlarda da önemli olmaktadır. Bu noktada, herhangi bir kamu

kurumunda, yapılan işin ve işin gerektirdiği yöntem, ekipman gibi bileşenlerin yapısında meydana gelen değişimlere oryantasyon için, hizmet içi eğitimler verilmektedir. Geçmişte de verilen hizmet içi eğitimler günümüzde daha fazla önem kazanmış ve bir zorunluluk haline gelmiştir. Klasik kamu yönetimi ve sanayi toplumunda verilen hizmet içi eğitimler bir pozitif değer aracı ve seçimlik bir konuyken, bilgi toplumunda artık bir zorunluluk haline gelmiştir. Bilgiyi etkili bir biçimde kullanarak, çağın getirdiği yenilikleri süreçlerine dahil eden, bunları etkili bir biçimde kullanan ve kendilerini modernize eden, öğrenen örgüt yapısına sahip, daha dinamik bir biçimde işleyen kamu kurumları, kamu kaynaklarının etkili kullanımını ve aynı zamanda verimlilik yükümlülüklerini de yerine getirmektedir.

Buradan hareketle, kamu kurumlarında da verilen eğitimlerde, bireylerin eğitime yakınlık derecelerinin önemli bir konu olduğu ifade edilebilir. Kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanımı için, en az kaynakla en fazla sonucun alınacağı, optimum eğitim içeriğinin ve süresinin belli edilmesi gerekir. Buna ilave olarak verilecek olan eğitimlerde, bireylerin eğitime yakınlık derecelerinin iyi bir şekilde analiz edilmesi ve buna uygun olarak eğitim programlarının gerek içerik, gerekse yöntemlerinin yeniden tayin edilmesinde yarar vardır.

Kısaca özetlemek gerekirse eğitime yakınlık, bireysel ya da kişisel özellikler başta olmak üzere, birçok faktörün ön plana çıktığı, çok yönlü bir kavramdır. Kavramın niteliği ve içeriğinin çeşitlilik göstermesine karşın, işlevi konusunda literatürde fikir birliği olduğu, eğitime yakınlık sayesinde eğitim çalışmalarında gerek kaynak planlaması, gerekse yüksek başarının elde edilmesinin mümkün olduğu ifade edilebilir. Bunun için de, akademik güdülenme gibi yardımcı kaynaklara ihtiyaç vardır.

2.3. Jandarma Eğitimi

Ülkemizde jandarma teşkilatı 12/3/1983 tarih ve 2803 sayılı kanunla çerçevesi

çizilen, 25/7/2016 tarihli kanun hükmünde kararname (KHK) ile İç İşleri Bakanlığına bağlanmış olan kolluk kuvvetidir. İlgili kanunun 3. maddesi “Türkiye Jandarmasını, emniyet ve asayiş ile kamu düzenin korunmasında görev alan, diğer kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile verilen görevleri yerine getiren kolluk kuvvetleridir”. Kanunun 5. maddesinde Jandarma Genel Komutanlığının kuruluşu ve kadrolarının konusu İçişleri Bakanlığına aittir.

2016 yılında ilgili kanunun 13/A maddesinde değişiklik yapılarak, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi kurulmuş ve İçişleri Bakanlığına bağlanmıştır. Uzman erbaşlar ile sözleşmeli er ve erbaşların eğitimi ise Akademinin belirlediği ilke ve standartlara göre Jandarma Eğitim Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Eğitim Komutanlığı bünyesinde yapılmaktadır. Kanun öğrenci kaynağı olarak lise ve dengi okullar, ön lisans, lisans ve yüksek lisans mezunlarını belirtmektedir (2803 Sayılı kanun/13A).

3. MATERYAL METOT

Yapılan bu araştırma, betimsel tarama modelinde desenlenmiştir. Bu yöntemde, araştırma konusu ya da bir bilimsel probleme dayalı olarak kurulan hipotezin, nitel ve/veya nicel verilerle desteklenmesi söz konusudur. Betimsel tarama modelinde araştırmacı, mevcut durum üzerinde kontrollü deneyler gibi yöntemler kullanmadan, herhangi bir değişiklik yapmadan, mevcut durumu ortaya koymaktadır. Araştırmada bu bağlamda, akademik güdülenme ile eğitime yakınlığın jandarma personeli üzerindeki ilişkisinin ortaya koyulması ve betimlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada 2018 yılının Ocak-Mayıs ayları arasında Tunceli Jandarma Komutanlığı bünyesinde görevli n=397 jandarma personeli üzerinde anket uygulaması yapılmıştır. Her ne kadar araştırma bölgesi olan Tunceli hassas bir bölge olsa da, örnekleme alınan jandarma muvazzaf personeli Türkiye'nin çeşitli illerinden gelen bireylerden oluştuğu için,

araştırma örneklemini Tunceli’de görev yapan personelden müteşekkildir.

Araştırmada demografik bilgi formu, akademik güdülenme leği ve eğitime yatkınlık için Grsel Analog Skala (GAS) yöntemlerini içeren bir anket formu kullanılmıştır. Demografik bilgi formunda katılımcıların yaş, eğitim durumu, mesleki deneyim ve rütbeleri sorulmuştur.

Akademik Güdülenme leği (AG)

Bozanoğlu (2004) tarafından geçerlilik ve güvenilirliği yapılan Akademik Güdülenme leği (AG) 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte her bir madde beşli likert tipinde değerlendirilmektedir. Ölçekte 19 olumlu ve 1 olumsuz madde vardır. Ölçekten en az 20 ve en fazla puan alınmaktadır. Yüksek puan, yüksek güdülenmeyi göstermektedir. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.748 olarak bulunmuştur.

Araştırma verilerinin analizinde parametrik veriler ortalama ve standart sapmayla, nominal veriler ise frekans analizi ile tanımlanmıştır. Fark ve korelasyon analizlerinden önce Kolmogorov Smirnov testi yapılmıştır. Tüm lek puanlarının dağılımı standart normal dağılıma uymadığından, fark analizlerinde Kruskal Wallis ve korelasyon analizinde Spearman’s rho korelasyon analizi kullanılmıştır.

Grsel Analog Skala (Visual Analog Scale-VAS)

Grsel Analog Skala, bir değişken ya da herhangi bir konuda, bireylerin kendilerini değerlendirmeleri için kullanılan, daha çok tıp alanında ağrı şiddeti için yaygın olan, ancak daha sonra sosyal bilimlerde de kullanılan bir yöntemdir. GAS ile ölçülmesi istenen parametreye ilişkin katılımcının 1’den 10’a kadar rakamların bulunduğu bir izelge üzerinden, kendisi için ifade edilen durumu 1 için en az ve 10 için en çok olmak üzere derecelendiğiği, grafik derecelendirme yöntemlerinden birisidir. Her ne kadar günümüzde literatürde eğitime yatkınlık ile ilgili bazı ölçek geliştirme çalışmaları olsa da, henüz hizmet içi eğitimi ölçecek yeterli ve geçerli bir ölçeğe

rastlanmamıştır. Eğitime yatkınlık düzeyi bir psikolojik güdülenme ve içsel bir değerlişken olduğu için, bireylerin kendi değerlendirmeleri esas kabul edilmiş ve buna göre değerlendirmeler yapılmıştır.

Problem Durumu

Jandarma personeline verilen hizmet içi eğitimlerde, akademik güdülenmenin eğitimin başarısı üzerine etkileri olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte, personelin eğitime yatkınlık düzeyleri farklılık göstermektedir. Bu çerçevede, araştırmada aşağıdaki soruya yanıt aranmıştır:

Jandarma personelinin eğitiminde akademik güdülenme düzeyleri ve eğitime yatkınlıkları üzeri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?”

Araştırmanın Hipotezi

Araştırmanın hipotezi řu şekilde kurulmuştur:

“Jandarma personelinin eğitiminde akademik güdülenme düzeyleri ve eğitime yatkınlıkları üzeri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.”

Araştırma örneklemini ve Verilerin Toplanması

Araştırmada hizmet içi eğitimlerin sürekli olması ve bu nedenle bir anlamda sürekli eğitim merkezi görevi gören jandarma teşkilatında görevli personel evren olarak seçilmiştir. Jandarma okullarına göre muvazzaf jandarma hizmetlerinde verilen hizmet içi eğitimler daha fazla olup, akademik güdülenme ve eğitime yatkınlık bu bağlamda önem arz etmektedir. Buna ilave olarak Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi henüz mezun vermemiş olup, bu eğitimler aynı zamanda birliklerde yerine getirilmektedir. Örneklem seçilirken, rastgele seçim yöntemi ve gönüllülük usulüne göre katılım sağlanmıştır. Literatürde Cohen ve arkadaşları (2001), bir milyonun üzerindeki evren için gerekli olan, rastgele seçim ve gönüllülük usulüne göre yapılan araştırmalarda, 384 kişilik örnekleme ulaşıldığında, örneklemin evreni temsil etme gücünün yeterli olduğunu rapor

etmişlerdir. Araştırmada bu çerçevede, 397 katılımcıya ulaşıldıktan sonra, veri toplama süreci sonlandırılmıştır. Araştırma kapsamında toplam 400 anket envanteri dağıtılmış olup, bunların 397'sinden geri dönüş alınmıştır. Bu bakımdan araştırmada, oldukça yüksek bir geri dönüş oranı elde edilmiştir.

İstatistik Yöntem

Araştırmada kullanılan Akademik Güdülme Ölçeği'nin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Bu araştırma örnekleminde de, araştırma ölçeğinin kapsam geçerliliği için Lawshe Yöntemi, güvenilirliği için Cronbach Alpha yöntemi kullanılmıştır. Lawshe yöntemine göre tüm ölçek maddelerinin kapsam geçerlilik oranları, literatürde kabul edilen değerlerin üzerinde çıkmıştır. Araştırmada toplanan nominal ve ordinal verilerin tanımlanmasında Frekans Analizi, ölçek

ortalamalarının tanımlanmasında ise ortalama ve standart sapma değerlerinden yararlanılmıştır.

Ölçek ortalamalarının fark analizlerinden önce, ortalamaların dağılımlarının standart normal dağılıma uyup uymadığının test edilmesi için, Kolmogorov Smirnov testi kullanılmıştır. Test sonucunda tüm ölçek ortalamaları normal dağılıma uymadığı için, fark analizlerinde Kruskal Wallis ve korelasyon analizlerinde Spearman's rho korelasyon analizi kullanılmıştır. Tüm analizler %95 güven aralığında ve 0.05 anlamlılık düzeylerinde ve SPSS 18.0 for Windows paket programında gerçekleştirilmiştir.

4. BULGULAR

Araştırmaya katılan jandarma teşkilatı personelinin demografik özellikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Katılımcıların demografik özellikleri, N=397

	Kişi Sayısı (n)	Yüzde (%)
Yaş		
25 ve altı	176	44.3
26-35 arası	169	42.6
35 ve üzeri	52	13.1
Eğitim Durumu		
Lise	99	24.9
Ön lisans	173	43.6
Lisans	111	28.0
Lisansüstü	14	3.5
Mesleki Deneyim		
3 yıl ve altında	246	62.0
4-7 yıl arası	90	22.7
7-10 yıl arası	34	8.6
10 yılın üzerinde	27	6.8
Rütbe		
Uzman Jandarma	193	48.6
Astsubay	152	38.3
Subay	52	13.1

Katılımcıların %44.3'ü 25 ve altında, %42.6'sı 26-35 arasında, %13.1'i ise 35 ve üzerinde yaşa sahiptir. Katılımcıların %24.9'u lise, %43.6'sı ön lisans, %28.0'i lisans ve %3.5'i lisansüstü eğitime sahiptir. Mesleki deneyime göre personelin %62.0'si 3 yıl ve altında, %22.7'si 4-7 yıl arasında, %8.6'sı 7-10 yıl arasında, %6.8'i ise 10 yılın üzerinde deneyime sahiptir.

Araştırmaya 193 uzman jandarma, 152 astsubay ve 52 subay katılmıştır. Genel olarak araştırmada katılım ve gönüllülük oranı yüksek olup, araştırma örnekleminin demografik özelliklerinin, evrenin özelliklerine benzer olduğu ifade edilebilir. Ölçek ortalamalarının demografik özelliklere göre farkı Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Ölçek ortalamalarının demografik özelliklere göre farkı

zellikler	Akademik Güdülenme Düzeyi		Eğitime Eğilim	
Yaş				
25 yaş ve altı	52,91	7,64	7,67	0,77
26-35 yaş arası	51,58	8,40	7,63	0,75
36 ve zeri	50,83	7,75	7,60	0,69
X²	,813		4,296	
p	,666		,117	
Eğitim				
Lise düzeyi	54,09	7,37	7,59	0,73
n lisans	51,72	8,09	7,73	0,75
Lisans	50,87	8,25	7,56	0,77
Lisansüstü/Doktora	51,64	7,44	7,71	0,73
X²	4,279		10,813	
p	,233		,013	
Mesleki Deneyim				
3 yıl ve altında	52,57	7,93	7,65	0,77
4-7 yıl arası	51,33	8,91	7,67	0,75
7-10 yıl arası	50,68	6,73	7,53	0,71
10 yılın üzerinde	51,74	6,87	7,63	0,63
X²	1,179		4,107	
p	,758		,250	
Rütbe				
Uzman Jandarma	50,17	8,27	7,69	0,75
Astsubay	52,91	7,92	7,58	0,76
Subay	56,67	4,17	7,65	0,74
X²	1,761		37,202	
p	,415		,000	

Tablodan da görüleceği gibi, akademik güdülenme düzeyi demografik özelliklere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Öte yandan eğitime eğilim eğitim durumu ve rütbeye göre istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Genel olarak değerlendirildiğinde, akademik güdülenmenin kişisel özelliklere göre

istatistiksel olarak ciddi bir farklılık göstermediği, eğitime yatkınlığın ise dört demografik değişkenden ikisinde istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı görülmektedir.

Akademik güdülenme ile eğitime yatkınlık arasındaki ilişki için bakılan Spearman's rho korelasyon analizi sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Akademik güdülenme ile eğitime yatkınlık arasındaki ilişki için bakılan Spearman's rho korelasyon analizi sonuçları

		Eğilim	Güdülenme
Eğilim	r	1,000	,020
	p	.	,696
	N	397	397
Güdülenme	r	,020	1,000
	p	,696	.

		Eğilim	Güdülenme
Eğilim	r	1,000	,020
	p	.	,696
	N	397	397
Güdülenme	r	,020	1,000
	p	,696	.
	N	397	397

Korelasyon analizi sonuçlarından da görüleceği gibi, akademik güdülenme düzeyleri ile eğitime eğilim arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Bu durum, araştırma örnekleminde akademik güdülenme ile eğitim arasında bir ilişkinin belirgin şekilde olmadığını göstermektedir.

TARTIŞMA

Yapılan bu çalışmada, jandarma personelinin akademik güdülenme düzeyleri ve eğitime yatkınlıkları arasındaki ilişki incelenmiştir. Her ne kadar literatürde akademik güdülenme ile eğitime yatkınlık arasındaki ilişkiyi anlamlı gören çalışmalar olsa da, akademik güdülenme düzeyi ve eğitime yatkınlık düzeyi çok düşük ya da çok yüksek olan örneklerde, bu ilişkiler belirgin bir biçimde ortaya çıkmayabilir. Özellikle güvenlik hizmetlerinde akademik eğitim güdülenmesi yerine daha çok hiyerarşik yapı ve emir-komuta zinciri yapısı söz konusudur.

Demografik yapıya ilişkin değerlendirmeler ve bulgular incelendiğinde, araştırma örnekleminde demografik yapının ciddi bir farklılık göstermediği saptanmıştır. Zira jandarma kuvvetlerinin oluşturulmasında ve hizmetinde de, bireylerin kişilik özellikleri ile ilgili belli bir sınırlandırma getirilmekte ve buna göre personel alımı yapılmaktadır. Söz gelimi bir kamu bankası ya da kamu kurumunun personel demografisi, askeri bir kurumun personel yapısına göre daha fazla çeşitlilik göstermektedir. Bu nedenle, demografik özelliklere göre akademik

güdülenmenin istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşmadığı ifade edilebilir.

Eğitime yatkınlık ise rütbe ve eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı, yaş ve mesleki deneyime göre ise anlamsız farklılıklar göstermektedir. Yine burada da, eğitim içeriklerinden bireylerin kendilerini değerlendirmelerine kadar pek çok etkenin, bu sonuçlar üzerinde etkili olduğunu ifade etmek mümkündür. Buna ilave olarak rütbe ile eğitimin birbiri ile ilişkili kavramlar olduğu düşünüldüğünde, araştırma sonuçlarının aslında kendi içerisinde uyumlu olduğunu belirtmek mümkündür.

Korelasyon analizinden elde edilen bu sonucun daha iyi anlaşılması için, Tablo 1 ve Tablo 2'deki verilerin de değerlendirilmesi gerekir. Diğer bir ifadeyle, bir bütün halde analizin ele alınması gerekir. Tablo 1'de, demografik özellikler yeterince çeşitlendirilememiş olup, jandarma teşkilatının genel yapısıyla da uyumluluk göstermektedir. Diğer bir ifadeyle, jandarma teşkilatının homojen olan demografik yapısı, araştırma sonuçları üzerinde etkili olabilir. Yine askeri yapıda bireylerin her birisinin "asker" ya da "jandarma" olarak nitelendirilmesi, askeri nizamın sağlanmasında bir bütünlüğün elde edilmesinin gerekli olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durumun, araştırma sonuçları üzerinde etkisinin olduğunu ifade etmek mümkündür.

SONUÇ

Bilgi ve bilgiyi öğrenme süreci özgün bir süreç olup, zihinsel faaliyetlerin en üst düzeyde olduğu süreçlerdir. Bu süreçte mantık ve düşünce oldukça etkili role sahiptir. Öte yandan güvenlik hizmetlerinde ise emir-komuta zinciri, ast ile üst arasındaki ilişkide serbest düşünme ve fikir yürütmeyi bir noktada engellemektedir. Bundan ötürü güvenlik hizmetlerinde yatkınlık ve güdülenme yerine, görev bilincinin daha yüksek olduğu ifade edilebilir. Araştırma sonuçlarının daha geniş örneklem üzerinde yapılması, farklı alanlar ile çapraz karşılaştırmalar ve alan uygulamalarıyla, konunun daha fazla aydınlanması ve farklı sonuçların elde edilmesi mümkün olabilir.

Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde, akademik güdülenme ile eğitime yatkınlık konularında elde edilen bulguların, geçmişteki, yani klasik kamu yönetimi dönemindeki çalışmalar ya da bulgulara daha yakın olduğu görülmektedir. Aslında bu sonuç, güvenlik hizmetlerinin genel yapısından ileri gelen, klasik savunma mekanizmaları ve klasik kamu yönetimi yaklaşımına yakın yapının bir tezahürü olarak görülebilir. Her ne kadar modern toplum söylemleri, bilgi toplumuna geçiş, küresel kamu, uluslararası insan hakları ya da sivil toplum kuruluşlarının güçlerindeki artış, sermaye ve yönetim erkinin sahip olduğu gücün yönetilene doğru geçişini gösterse de, güvenlik gibi temel gereksinimlerde, henüz yeni kamu yönetimi ya da yeni kamu işletmeciliği gibi kavramların yeterince yer bulmadığını da ortaya koymaktadır.

KAYNAKÇA

1. Aktaş, H. (2017). “Akademik Güdülenme İle Akademik Özyeterlik Arasındaki İlişki: İlahiyat Fakültesi Öğrencileri Üzerine Ampirik Bir Araştırma”. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 1376-1398.
2. Akyüz, B. (2015). “Türkiye’de İç Güvenlik Algısının Değiştirilmesi: İç Güvenlik Teşkilatı’na Yönelik Yeni Yapılanma Modeli”. *Savunma Bilimleri Dergisi*, 14(1), 65-87.
3. Aydın, A. H. ve Özel, M. (2016). “Türkiye’de İç Güvenlik Aktörlerinin

Günümüzde modern toplumun inşasında önemli bir mihenk taşı olarak görülen, sivilleşme ve bilgi toplumu sürecinin en önemli belirleyicilerinden birisi olan Avrupa Birliğinde de, güvenlik konularında sınır ötesi ve sınır içi güvenliğin sağlanması konularında yapılan çalışmalar, araştırma bulgularını destekler niteliktedir. Güvenlik ile ilgili konularda bilgi toplumu, modern insan ya da toplum süreci sadece söylem bazında değil, aynı zamanda eylem bazında da ortaya koyulması gereken bir takım radikal karar ve adımları gerektirmektedir. Diğer bir ifadeyle güvenlik hizmetleri ve savunma, romantik ya da hayalci düşüncelerle değil, daha pragmatik, daha gerçekçi ve bugün de uygulamaya geçilebilen, önemli radikal kararları alabilme ve uygulayabilme gücü ile ilişkili olan bir kavramdır.

Yine güvenlik hizmetlerinin sert militarist, yani kalıpsal ve muhafazakar yapısı, bireyler arasındaki kişilik özellikleri ve farklılıklara yeterince yer vermemektedir. Aslında ilk bakışta modern toplum söylemleri ve eylemleri ile çelişkili ya da ters düşer gibi görünen bu sonuç, düşünsel olarak güvenlik hizmetlerinin rolünün iyi bir şekilde anlaşılmasıyla bu çelişkiden arınmaktadır. Zira güvenlik hizmetlerinde gerek önleyici güvenlik hizmetleri olsun, gerekse çözümleyici ya da anlık müdahale ile yapılan güvenlik hizmetleri olsun, sözün bittiği yerde devreye girmektedir. Bütün savaşlar, olumsuzluklar ya da askeri müdahaleler, genellikle demokratik iletişim kanallarının tıkanıdığı, çıkar çatışmalarında artık sözün bittiği yerde gündeme gelmekte ve düşüncenin yerini katı eylemlerin aldığı bir biçimde uygulamaya dönüşmektedir.

- İç Güvenlik Yönetiminde Halka Hesap Verebilirlik Sorununa İlişkin Algıları ve Çözüm Önerileri”. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 18(31), 46-59.
4. Bedel, A. ve Hamarta, E. (2014). “The Relationship between Interpersonal Problem Solving and Academic Motivation”. *Elementary Education Online*, 13(2), 674-681.
 5. Bozanoğlu, İ. (2004). “Akademik Güdülenme Ölçeği: Geliştirmesi, Geçerliği, Güvenirliği”. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 83-98.
 6. Buyruk, H. (2018). “Gelişen Teknolojiler, Değişen İşgücü Nitelikleri ve Eğitim”. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(14), 600-632.
 7. Demir, M. K. ve Arı, E. (2013). “Öğretmen Adaylarının Akademik Güdülenme Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi”. *Journal of Theory and Practice in Education*, 9(3), 265-279.
 8. Derdiman, C. (2013). “Özel Güvenlik Hizmetlerinin Niteliği ve Etkin Bir Şekilde Yürütülmesi İçin Yapılması Gereken Düzenlemeler”. 3. *Ulusal Özel Güvenlik Sempozyumu*, 1-2 Mart 2013 Gaziantep.
 9. Ergül, H. (2006). “Çevrimiçi Eğitimde Akademik Başarıyı Etkileyen Güdülenme Yapıları”. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, 5(1), 124-128.
 10. Keskin, N., Öncü, E. ve Küçük Kılıç, S. (2016). “Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum ve Öz-Yeterlikleri”. *Ankara Üniv Spor Bil Fak*, 14 (1), 93-107.
 11. Mil, H. İ. (2014). “Türkiye’de İç Güvenlik Teşkilatları ve Özellikleri”. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 5(11), 40-61.
 12. Nartgün, Ş. ve Çakır, M. (2014). “Lise öğrencilerinin akademik başarılarının akademik güdülenme ve akademik erteleme eğilimleri açısından incelenmesi”. *Journal of Research in Education and Teaching*, 3(3), 379-391.
 13. Özgür, E. ve Erciyes, E. (2017). “Kamu Yönetiminde Yaşanan Dönüşümlerin İç Güvenlik Sektörüne Yansımaları”. *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, 6(1), 79 – 110.
 14. Seçer, İ. (2015). “Okul Tükenmişliği İle Akademik Güdülenme Arasındaki İlişkinin Yapısal Eşitlik Modeli İle İncelenmesi”. *Journal of Research in Education and Teaching*, 4(1), 424-433.
 15. Şen, M. (2016). “Aktif İşgücü Piyasası Politikaları Kapsamında Türkiye’de Mesleki Eğitim Kurslarının Analizi”. *Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi*, 2(1), 67-89.
 16. Tavas, B. ve Öztürk, C., (2016). “İç Güvenlik Hizmetlerinde Çalışanların örgütsel bağlılık ile benlik saygısı arasındaki ilişki: Türk Polis Teşkilatı Örnekleme”, *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 1532-1542.
 17. Uygun, S. (2016). “Pedagojik Formasyon ve Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Duyarlıklarının Karşılaştırılması”. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(1), 313-330.
 18. Yılmaz, S. (2012). “Türkiye’nin İç Güvenlik Yapılanmasında Değişim İhtiyacı”. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(3), 17-40.